Muhammad al-Xorazmiy nomidagi Toshkent Axborot Texnologiyalari Universiteti

2-bosqich talabasi

Toshqobilov Shamshodbek ning Kriptografiyaning matematik asosi fanidan bajargan 5,6-Amaliy ishlari

713-23 guruh

Fan o'qituvchisi: Qozoqova To'xtajon Qaxramon qizi

Eyler funksiyasi, berilgan modul boʻyicha birlamchi ildizni hisoblashni SageMath instrumenti orqali amalga oshirish: 20-variant:

5-amaliy ish:

Eyler funksiyasi va uning ahamiyati, berilgan modul boʻyicha birlamchi ildizni hisoblash boʻyicha amaliy koʻnikmalarga ega boʻlish.

1) Berilgan qiymat boʻyicha Eyler funksiyasi qiymati hisoblansin

n = 66; 66 - Murakkab son va uni ishlasa bo'ladi:

$$66 = 2*3*11$$

$$\phi(66) = 66 * (1-1/2) * (1-1/3) * (1-1/11) = 66 * (1/2) * (2/3) * (10/11) = 20;$$

Demak, berilgan qiymat boʻyicha Eyler funksiyasi qiymati 20 ga teng ekan.

2) Berilgan modul boʻyicha birlamchi ildizlar soni va ularning qiymatlari topilsin

n = 28; 28- Murakkab son(Primitive roat):

$$28 = 2^2 * 7$$

$$\phi(\phi(28)) = \phi(28 * (1-1/2) * (1-1/7) = \phi(12)$$

$$12 = 2^2 * 3$$

$$\phi(12) = 12 * (1-1/2) * (1-1/3) = 4;$$

4 – Birlamchi ildizlar soni;

Endi bu misol uchun tub guvohlikni topamiz:

$$(2)^{28/2} * mod(28) = 4;$$

$$(3)^{28/2} * mod(28) = 9;$$

$$(5)^{28/2} * mod(28) = 25;$$

$$(7)^{28/2} * mod(28) = 21;$$

$$(11)^{28/2} * mod(28) = 9;$$

$$(13)^{28/2} * mod(28) = 1$$
;

6-amaliy ish:

20-variant

Eyler va Gamilton graflari va ularni SageMath instumentida amalga oshirish

Talabalarda SageMath dasturiy muhitidan foydalanib Gamilton va Eyler graflarini yaratish, vizuallashtirish hamda tekshirish boʻyicha amaliy koʻnikmalarni shakllantirishdan iborat.

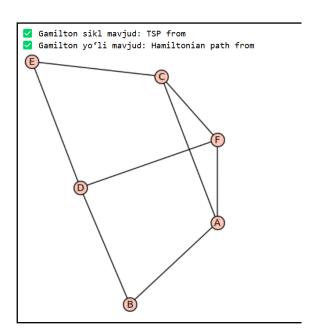
1) Berilgan graf Eyler grafiga aylanishi uchun unga eng kam nechta qirra qoʻshish kerak?

```
V = \{A, B, C, D, E, F\}
E = {AB, AC, BD, CE, CF, DE, DF, FA}
```



```
Type some Sage code below and press Evaluate.
```

Evaluate

2) Berilgan grafda Gamilton sikli va Gamilton yoʻli mavjudmi? Agar boʻlmasa uni hosil qilish uchun eng kam nechta qirra qoʻshish kerakligi aniqlansin.

 $V = {A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N}$

 $E = \{AB, BC, CD, DE, EF, FG, GH, HI, IJ, JK, KL, LM, MN, NA, BE\}$

Type some Sage code below and press Evaluate.

Evaluate

